

**Vammaispalvelun
asiakasmaksut 2026**

Sisällysluettelo

1	Vammaispalvelun asiakasmaksut (vammapalvelulaki 380/1987 ja kehitysvammalaki 519/1977)	3
1.1	Lyhytaikainen hoito tai asumispalvelu, tilapäishoito.....	3
1.2	Pitkäaikainen yhteisöllinen asuminen ja ympärivuorokautinen palveluasuminen	4
1.3	Päiväaikainen toiminta.....	5
1.4	Vammaisten asumisen ja päiväaikaisen toiminnan ateriamaksut.....	6
1.5	Vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu.....	6
1.6	Erityishuoltona järjestettävä kehitysvammaisten laitoshoidon ja poliklinikkatoiminta	7
1.7	Erityishuoltona järjestettävä perhehoito	8
2	Vammaispalvelun asiakasmaksut (uusi vammapalvelulaki 675/2023).....	9
2.1	Lyhytaikainen huolenpito	9
2.2	Asumisen tuki	10
2.3	Päiväaikainen toiminta.....	12
2.4	Vammaisten asumisen ja päiväaikaisen toiminnan ateriamaksut.....	12
2.5	Vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu.....	12
2.6	Vaativa moniammatillinen tuki laitoshoidon ja asiantuntijapalveluna	14
2.7	Vammaispalveluna myönnetty pitkäaikainen perhehoito	14
2.8	Valmennus.....	15
3	Palvelun keskeytyksen vaikutus asiakasmaksuun	15

Pirkanmaan hyvinvointialueen muut asiakasmaksut ovat erillisessä asiakirjassa (linkki tiedostoon). Vammaispalvelujen asiakasmaksujen osalta noudatetaan Pirkanmaan hyvinvointialueen asiakasmaksuasiakirjassa mainittuja kirjauksia asiakasmaksuissa noudatettavista yleisistä periaatteista, etäpalveluista, käyttämättä jätetystä palvelusta, palvelun keskeytyksen vaikutuksesta asiakasmaksuun, maksukatosta, rintamaveteraanien maksuttomista palveluista sekä muualla kuin Suomessa asuvalta perittävistä maksuista (Pirkanmaan hyvinvointialueen asiakasmaksut-asiakirja, luvut 1–7).

1 Vammaispalvelun asiakasmaksut (vammaispalvelulaki 380/1987 ja kehitysvammalaki 519/1977)

1.1 Lyhytaikainen hoito tai asumispalvelu, tilapäishoito

Asiakasmaksu peritään kaikesta tilapäishoitona järjestettävästä lyhytaikaisesta hoidosta tai asumispalvelusta, pois lukien aamu- ja iltapäivätoiminta, joka on maksutonta. Maksu peritään esimerkiksi loma-ajan hoidosta sekä ympärivuorokautisen palveluasumisen ja perhehoidon jaksoista. Maksu peritään järjestämistavasta riippumatta (ostopalvelu, oma tuotanto). Kotiin järjestetystä lyhytaikaisesta huolenpidosta ei peritä asiakasmaksua.

Lyhytaikaisen hoidon tai asumispalvelun maksu ei kerrytä maksukattoa.

Lyhytaikainen hoito tai asumispalvelu, tilapäishoito (laki kehitysvammaisten erityishuollosta)

Yli 16-vuotiaat	34,00 €/vrk
Alle 16-vuotiaat	18,50 €/vrk

Hinnat sisältävät ateriat, ylläpidon ja asumisen. Asumiseen liittyvästä palvelusta ei peritä maksua.

Ei kerrytä maksukattoa.

Osavuorokautinen hoito (alle 12 tuntia)

Yli 16-vuotiaiden osavuorokausihoito	11,30 €/vrk
--------------------------------------	-------------

Alle 16-vuotiaiden osavuorokausihoito (osittainen ylläpito) on maksutonta.

Lyhytaikainen hoito tai asumispalvelu (vammaispalvelulaki)

Peritään hyvinvointialueen vahvistamat ateriamaksut (kohta 1.4) toteutuneiden aterioiden mukaan. Ei kerrytä maksukattoa.

Asumisvalmennus asumispalveluyksikössä (1–3 kk)

Peritään hyvinvointialueen vahvistamat ateriamaksut (kohta 1.4) toteutuneiden aterioiden mukaan ja ylläpitomaksu 45,30 €/kk. Asukas maksaa itse vuokran.

Ei kerrytä maksukattoa.

Maksu käyttämättä jätetystä palvelusta

peritään 18 vuotta täyttäneiltä asiakkailta **73,70 €/kerta**

- jos asiakas tai hänen edustajansa on varannut lyhytaikaisen hoito- tai asumispalvelupaikan ja on ilman hyväksyttävää syytä ja paikkaa ennalta peruuttamatta (alle 24 tuntia palvelun alkamisesta) jäänyt saapumatta varattuna aikana asianomaiseen yksikköön.
- Maksu voidaan periä, vaikka itse palvelu olisi maksuton.
- Maksu peritään, jos maksun perimistä ei ole pidettävä kohtuuttomana ja asiakkaalle on päätöksessä tai varauksen yhteydessä ilmoitettu mahdollisuudesta periä tämä maksu sekä annettu ohjeet ajan peruuttamiseksi ennalta.

1.2 Pitkäaikainen yhteisöllinen asuminen ja ympärivuorokautinen palveluasuminen

Pitkäaikainen yhteisöllinen asuminen (palveluasuminen) ja ympärivuorokautinen palveluasuminen (laki kehitysvammaisten erityishuollosta)

Ylläpitomaksu **45,30 €/vrk**

Ylläpitomaksu pitää sisällään tukitoimia (esim. yhteisten tilojen ylläpito, sauna) ja tarvikkeita (esim. hygienia- ja siivoustarvikkeet, pyykinpesuaineet, siivousvälineet, yhteisten tilojen tarvikkeet, astiat ja kodinkoneet, yhteiset harrastus- ja viriketarvikkeet, yleiseen viihtyvyyteen liittyvät kulut, wc- ja käsipaperit, roskapussit). Maksun periminen ei edellytä sitä, että asukas käyttää säännöllisesti kaikkia edellä mainittuja tukitoimia, tarvikkeita tai välineitä.

Ylläpitomaksua ei peritä, jos asukas on poissa palvelun piiristä koko kuukauden.

Aterioista peritään maksut hyvinvointialueen vahvistamien ateriamaksujen (kohta 1.4.) ja toteutuneiden aterioiden mukaan.

Pitkäaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen (vammaispalvelulaki)

Ylläpitomaksu

45,30 €/vrk

Ylläpitomaksu pitää sisällään tukitoimia (esim. yhteisten tilojen ylläpito, sauna) ja tarvikkeita (esim. hygienia- ja siivoustarvikkeet, pyykinpesuaineet, siivousvälineet, yhteisten tilojen tarvikkeet, astiat ja kodinkoneet, yhteiset harrastus- ja viriketarvikkeet, yleiseen viihtyvyyteen liittyvät kulut, wc- ja käsipaperit, roskapussit). Maksun periminen ei edellytä sitä, että asukas käyttää säännöllisesti kaikkia edellä mainittuja tukitoimia, tarvikkeita tai välineitä.

Ylläpitomaksua ei peritä, jos asukas on poissa palvelun piiristä koko kuukauden.

Aterioista peritään maksut hyvinvointialueen vahvistamien ateriamaksujen (kohta 1.4) ja toteutuneiden aterioiden mukaan.

Alle 18-vuotiaan pitkäaikaisen asumisen asiakasmaksu

Alle 18-vuotiaan pitkäaikaisen asumisen asiakasmaksu määritellään kohdassa 2.2.

”Kodin ulkopuolella järjestettävä lapsen asumisen tuki” mainitun uuden vammaispalvelulain ja siihen liittyvän asiakasmaksulain muutoksen (7 d §) periaatteita noudattaen. Maksu on enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1–3 §:n nojalla määräytyvän elatusavun suuruinen, yhteensä enintään 500 euroa kuukaudessa.

1.3 Päiväaikainen toiminta

Työ- ja päivätoiminnasta peritään maksut hyvinvointialueen vahvistamien ateriamaksujen (kohta 1.4) ja toteutuneiden aterioiden mukaan.

1.4 Vammaisten asumisen ja päiväaikaisen toiminnan ateriamaksut

Ateriapäivä yhteensä (ateriapalvelu, ateria vrk)	18,25 €
Aamiainen	1,70 €
Lounas	6,65 €
Välipala	1,70 €
Päivällinen	6,50 €
Illtapala	1,70 €

Ateriat laskutetaan toteutuneiden aterioiden mukaisesti.

1.5 Vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu

Vuoden 2026 aikana kuljetuspalvelujen asiakasmaksujen perimiseen tulee muutoksia. Hyvinvointialue laskuttaa matkojen asiakasmaksut (omavastuut) asiakkailta kerran kuukaudessa. Asiakasmaksua ei makseta enää taksille. Muutoksen voimassatuloon asti, asiakasmaksu peritään takseissa suoraan asiakkaalta.

Asiakasmaksut peritään seuraavasti:

Nyssen vyöhykealue (Tampereen seudun joukkoliikenne)

Hinnoittelu perustuu joukkoliikenteen maksuun kertalipulla maksettaessa (lähimaksu tai Nysse-mobiili).

Tällä hetkellä voimassa olevat asiakasmaksut ovat erillisessä maksutaulukossa, johon päivitetään Nyssen mahdolliset korotukset tai muutokset. Uudet asiakasmaksut astuvat voimaan pääsääntöisesti Nyssen muutoksia seuraavan kuukauden alusta.

Nyssen vyöhykealueen ulkopuolinen alue

Asiakasmaksut perustuvat kilometrivyöhykkeisiin. Asiakasmaksut alkavat joukkoliikenteen kertalipun hintaa vastaavasta maksusta ja nousevat kilometrimäärän kasvaessa.

Asiakasmaksut seuraavat Nyssen taksojen mahdollisia korotuksia ja muutoksia.

Tällä hetkellä voimassa olevat hinnat ovat erillisessä maksutaulukossa, johon päivitetään Nyssen mahdolliset korotukset tai muutokset.

Kuljetuspalvelujen omavastuiden poikkeukset

- lapsi 7–16 vuotta: 50 % aikuisen asiakasmaksusta
- nuori 17–24 vuotta: 75 % aikuisen asiakasmaksusta
- työmatkojen asiakasmaksu: 50 % aikuisen asiakasmaksusta
- opiskelumatkojen asiakasmaksu: 0 €
- työ- ja päivätoiminnan sekä työllistymistä tukevan toiminnan asiakasmaksu: 0 €

1.6 Erityishuoltona järjestettävä kehitysvammaisten laitoshoidon ja poliklinikkatoiminta

Kehitysvammahuollon hoitopäivämaksut lyhytaikaisessa laitoshoidossa ovat:

Yli 16-vuotiaat **66,90 €/hoitopäivä**

Kerryttää maksukattoa.

Pitkäaikaisessa laitoshoidossa annetusta ylläpidosta voidaan periä asiakasmaksulain 7 c §:n mukaisesti määräytyvä maksu. Maksu määräytyy asiakkaan maksukyvyn mukaan. Maksu voi olla enintään 85 prosenttia hoidossa olevan nettokuukausituloista. Asiakkaan henkilökohtaiseen käyttöön jää käyttövara, joka on vähintään **122** euroa/kuukausi.

Kehitysvammapoliklinikan palvelu on asiakkaalle maksutonta.

Hyvinvointialueen on huolehdittava erityishuollon saamiseksi välttämättömistä kuljetuksista tai niistä aiheutuvista kustannuksista. Nämä erityishuollon matkat ovat asiakkaalle maksuttomia. Niistä ei peritä omavastuuta.

1.7 Erityishuoltona järjestettävä perhehoito

Erityishuoltona järjestettävä kehitysvammaisten pitkäaikainen perhehoito

Ylläpitomaksu 732,34 €/kk

Ylläpitomaksu sisältää vuokran (sis. vesi ja sähkö) 139,52 € kuukaudessa, ateriat 547,50 € kuukaudessa sekä ylläpidon 45,30 € kuukaudessa. Kokopäiväaterian osuus on 18,25 €/päivä.

Perhehoidossa asuvalta ei peritä työ- ja päivätoiminnan ateriamaksuja.

Perhehoitajan vapaan johdosta hoidettavalle ei saa tulla lisäkuluja, jos vapaa järjestetään muussa palvelussa kuin perhehoidossa. Perhehoitajan vapaan ajalta voidaan periä korkeintaan perhehoidon ylläpitomaksun suuruinen summa.

2 Vammaispalvelun asiakasmaksut (uusi vammaispalvelulaki 675/2023)

2.1 Lyhytaikainen huolenpito

Lyhytaikaisen huolenpidon maksu peritään kaikesta lyhytaikaisena huolenpitona järjestettävästä palvelusta, pois lukien aamu- ja iltapäivätoiminta, joka on maksutonta. Maksu peritään esimerkiksi loma-ajan hoidosta ja ympärivuorokautisen palveluasumisen ja perhehoidon jaksoista sekä vaativan moniammatillisen tuen jaksolta. Maksu peritään järjestämistavasta riippumatta (ostopalvelu, oma tuotanto). Kotiin järjestetystä lyhytaikaisesta huolenpidosta ei peritä asiakasmaksua.

Lyhytaikaisen huolenpidon maksu ei kerrytä maksukattoa.

Lyhytaikainen huolenpito

Yli 16-vuotiaat	34,00 €/vrk
Alle 16-vuotiaat	18,50 €/vrk

Hinnat sisältävät ateriat, ylläpidon ja asumisen. Asumiseen liittyvästä palvelusta ei peritä maksua.

Osavuorokautinen lyhytaikainen huolenpito (alle 12 tuntia)

Osavuorokausihoito	11,30 €
--------------------	---------

Asumisvalmennus asumispalveluyksikössä (1–3 kk)

Peritään hyvinvointialueen vahvistamat ateriamaksut (kohta 2.4) toteutuneiden aterioiden mukaan ja ylläpitomaksu 45,30 €. Asukas maksaa itse vuokran.

Maksu käyttämättä jätetystä palvelusta

peritään 18 vuotta täyttäneiltä asiakkailta	73,70 €/kerta
---	----------------------

- jos asiakas tai hänen edustajansa on varannut lyhytaikaisen huolenpidon hoito- tai asumispalvelupaikan ja on ilman hyväksyttävää syytä ja paikkaa ennalta peruuttamatta (alle 24 tuntia palvelun alkamisesta) jäänyt saapumatta varattuna aikana asianomaiseen yksikköön.
- Maksu voidaan periä, vaikka itse palvelu olisi maksuton.
- Maksu peritään, jos maksun perimistä ei ole pidettävä kohtuuttomana ja asiakkaalle on päätöksessä tai varauksen yhteydessä ilmoitettu mahdollisuudesta periä tämä maksu sekä annettu ohjeet ajan peruuttamiseksi ennalta.

2.2 Asumisen tuki

Asumisen tukea voidaan järjestää erilaiset asumismuodot huomioiden:

- henkilön yksityisasuntoon
- useamman henkilön yhteiseen asuntoon
- normaalin asuntokannan seassa olevaan asuntoryhmään tai erillisistä asunnoista koostuvaan asuntojen verkostoon tai
- ryhmämuotoisesti toteutettuun asumiseen.

Ylläpitomaksu

45,30 €

Asumisen tuesta peritään ylläpitomaksu, mikäli asuminen tapahtuu ryhmämuotoisesti toteutetussa asumisessa (yhteisöllinen asuminen ja ympärivuorokautinen palveluasuminen). Ylläpitomaksu peritään myös asuntoryhmän tai erillisistä asunnoista koostuvan asuntojen verkoston asukkailta, mikäli hyvinvointialue toimittaa niihin ylläpitoon liittyviä tarvikkeita tai palveluja.

Ylläpitomaksu pitää sisällään tukitoimia (esim. yhteisten tilojen ylläpito, sauna) ja tarvikkeita (esim. hygienia- ja siivoustarvikkeet, pyykinpesuaineet, siivousvälineet, yhteisten tilojen tarvikkeet, astiat ja kodinkoneet, yhteiset harrastus- ja viriketarvikkeet, yleiseen viihtyvyyteen liittyvät kulut, wc- ja käsipaperit, roskapussit). Maksun periminen

ei edellytä sitä, että asukas käyttää säännöllisesti kaikkia edellä mainittuja tukitoimia, tarvikkeita tai välineitä.

Ylläpitomaksua ei peritä, jos asukas on poissa palvelun piiristä koko kuukauden.

Ateriat

Ateriamaksut peritään ryhmämuotoisessa asumisessa (yhteisöllinen asuminen ja ympärivuorokautinen palveluasuminen) hyvinvointialueen vahvistamien ateriamaksujen (kohta 2.4) ja toteutuneiden aterioiden mukaan. Ateriat peritään myös asuntoryhmän tai erillisistä asunnoista koostuvien asuntojen verkoston asukkailta, mikäli hyvinvointialue toimittaa niihin ateriat tai asukas ruokailee ryhmämuotoisessa asumisessa.

Kodin ulkopuolella järjestettävä lapsen asumisen tuki

Hyvinvointialue voi periä lapsen elatuksesta aiheutuneiden kustannusten johdosta maksun, joka on enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1–3 §:n nojalla määräytyvän elatusavun suuruinen, jos se on perheen toimeentulon edellytykset ja perheen elatusvastuu huomioon ottaen perusteltua.

- Maksu jaetaan vanhempien kesken noudattaen, mitä lapsen elatuksesta annetun lain 2 §:n 1 momentissa säädetään vanhempien elatuskyvystä.
- Mikäli vanhempi on velvoitettu suorittamaan lapselle elatusapua, hyvinvointialue voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle suoritettavan elatusavun tai elatustuen siltä ajalta, jona hän asuu kodin ulkopuolella, ja käyttää elatusavun tai elatustuen kodin ulkopuolella järjestettävästä lapsen asumisen tuesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi.
- Elatuksesta perittävän maksun tai elatusavun tai -tuen perimisen lisäksi hyvinvointialue voi periä kohtuulliseksi katsottavan maksun muista lapsen tai

nuoren tuloista, korvauksista tai saamisista. Lapsen henkilökohtaiseen käyttöön tulee jäädä käyttövaraa vähintään 182 euroa kuukaudessa.

- Lapselta ja hänen vanhemmiltaan perittävä maksu voi olla yhteensä enintään 500 euroa kuukaudessa.

2.3 Päiväaikainen toiminta

Työ- ja päivätoiminnasta peritään maksut hyvinvointialueen vahvistamien ateriamaksujen (kohta 2.4) ja toteutuneiden aterioiden mukaan.

2.4 Vammaisten asumisen ja päiväaikaisen toiminnan ateriamaksut

Ateriapäivä yhteensä (ateriapalvelu, ateria vrk)	18,25 €
Aamiainen	1,70 €
Lounas	6,65 €
Välipala	1,70 €
Päivällinen	6,50 €
Illtapala	1,70 €

Ateriat laskutetaan toteutuneiden aterioiden mukaisesti.

2.5 Vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu

Vuoden 2026 aikana kuljetuspalvelujen asiakasmaksujen perimiseen tulee muutoksia. Hyvinvointialue laskuttaa matkojen asiakasmaksut (omavastuut) asiakkailta kerran kuukaudessa. Asiakasmaksua ei makseta enää taksille. Muutoksen voimassatuloon asti, asiakasmaksu peritään takseissa suoraan asiakkaalta.

Asiakasmaksut peritään seuraavasti:

Nyssen vyöhykealue (Tampereen seudun joukkoliikenne)

Hinnoittelu perustuu joukkoliikenteen maksuun kertalipulla maksettaessa (lähimaksu tai Nysse-mobiili).

Tällä hetkellä voimassa olevat asiakasmaksut ovat erillisessä maksutaulukossa, johon päivitetään Nyssen mahdolliset korotukset tai muutokset. Uudet asiakasmaksut astuvat voimaan pääsääntöisesti Nyssen muutoksia seuraavan kuukauden alusta.

Nyssen vyöhykealueen ulkopuolinen alue

Asiakasmaksut perustuvat kilometrivyöhykkeisiin. Asiakasmaksut alkavat joukkoliikenteen kertalipun hintaa vastaavasta maksusta ja nousevat kilometrimäärän kasvaessa.

Asiakasmaksut seuraavat Nyssen taksojen mahdollisia korotuksia ja muutoksia.

Tällä hetkellä voimassa olevat hinnat ovat erillisessä maksutaulukossa, johon päivitetään Nyssen mahdolliset korotukset tai muutokset.

Kuljetuspalvelujen omavastuiden poikkeukset

- lapsi 7–16 vuotta: 50 % aikuisen asiakasmaksusta
- nuori 17–24 vuotta: 75 % aikuisen asiakasmaksusta
- työmatkojen asiakasmaksu: 50 % aikuisen asiakasmaksusta
- päivätoiminnan sekä kehitysvammaisten työtoiminnan ja työllistymistä tukevan toiminnan asiakasmaksu: 0 €. Vammaisella henkilöllä on oikeus saada maksuttomat matkat, jos hänellä on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa eikä hän

pysty itsenäisesti käyttämään julkista joukkoliikennettä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia.

- opiskelumatkojen asiakasmaksu: 0 €

2.6 Vaativa moniammatillinen tuki laitoshoidona ja asiantuntijapalveluna

Vaativa moniammatillinen tuki laitoshoidona ja asiantuntijapalveluna

Hoitopäivämaksut lyhytaikaisessa laitoshoidossa ovat:

Yli 16-vuotiaat **66,90** €/hoitopäivä

Kerryttää maksukattoa.

Pitkäaikaisessa laitoshoidossa annetusta ylläpidosta voidaan periä asiakasmaksulain 7 c §:n mukaisesti määräytyvä maksu. Maksu määräytyy asiakkaan maksukyvyn mukaan. Maksu voi olla enintään 85 prosenttia hoidossa olevan nettokuukausituloista. Asiakkaan henkilökohtaiseen käyttöön jää käyttövara, joka on vähintään **122** euroa/kuukausi.

Vammaispalvelulain perusteella järjestettävä vaativan moniammatillisen tuen asiantuntijapalvelu on asiakkaalle maksutonta.

2.7 Vammaispalveluna myönnetty pitkäaikainen perhehoito

Ylläpitomaksu **732,34** €/kk

Ylläpitomaksu sisältää vuokran (sis. vesi ja sähkö) 139,52 € kuukaudessa, ateriat 547,50 € kuukaudessa sekä ylläpidon 45,30 € kuukaudessa. Kokopäiväaterian osuus on 18,25 €/päivä.

Perhehoidossa asuvalta ei peritä työ- ja päivätoiminnan ateriamaksuja.

Perhehoitajan vapaan johdosta hoidettavalle ei saa tulla lisäkuluja, jos vapaa järjestetään muussa palvelussa kuin perhehoidossa. Perhehoitajan vapaan ajalta voidaan periä korkeintaan perhehoidon ylläpitomaksun suuruinen summa.

2.8 Valmennus

Valmennuksen muodosta riippuen voidaan periä ateriamaksu hyvinvointialueen vahvistamien ateriamaksujen (kohta 2.4) ja toteutuneiden aterioiden mukaan sekä ylläpitomaksu kohdan 2.2 mukaisesti.

3 Palvelun keskeytyksen vaikutus asiakasmaksuun

Pitkäaikaisen laitoshoidon, perhehoidon ja lapsen asumisen tuen maksu peritään, vaikka palvelu keskeytyisi tilapäisesti asiakkaasta johtuvasta syystä.

Jos palvelu keskeytyy yhtäjaksoisesti yli viideksi päiväksi, maksua ei peritä viittä päivää ylittävältä ajalta.

Jos palvelu keskeytyy hyvinvointialueesta johtuvasta syystä tai siksi, että asiakas on laitoshoidossa, maksua ei peritä myöskään edellä mainituilta viideltä päivältä.

Jos palvelun keskeytys jatkuu koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan.

Asiakasmaksulaki (734/1992) 10 k §

Seuraa meitä somessa.